

Gedragcode voor de verkiezingen

Aanbevolen door het Comité Christelijke Kerken (CCK) en de Interreligieuze Raad in Suriname (IRIS)

In verband met de komende verkiezingen hebben het Comité Christelijke Kerken (CCK) en de Interreligieuze Raad in Suriname (IRIS) het initiatief genomen om een gedragscode op te stellen die als leidraad zou kunnen fungeren voor ons doen en laten op weg naar de verkiezingen. De twee religieuze organisaties bevestigen dat totnutoe de verkiezingen altijd op eerlijke wijze zijn gehouden, waarvoor wij ook door internationale waarnemers gecompimenteerd zijn. Dit neemt echter niet weg dat wij met z'n allen toch waakzaam moeten blijven dat de vrijheid, eerlijkheid, transparantie, maar bovenal de waardigheid van onze verkiezingen gehandhaafd blijven.

In de gedragscode doen het CCK en de IRIS op heel de Surinaamse bevolking, en nadrukkelijk op zowel de actief als passief deelnemende politieke partijen evenals de media het beroep dat wij met z'n allen ervoor zorgen dat vooral wederzijds respect voor elkaar de boventoon moet voeren tijdens de campagnes en alles wat er nog meer wordt ondernomen op weg naar de verkiezingen, en ook voor de tijd erna.

De gedragscode is inmiddels verstuurd naar zoveel mogelijk politieke partijen en mediahuizen, met de vraag of zij dit streven van het CCK en de IRIS ondersteunen.

Hierna de volledige tekst van de gedragscode:

Indachtig het feit dat in artikel 1 van de grondwet van Suriname staat: "De Republiek Suriname is een democratische Staat gebaseerd op de soevereiniteit van het volk" en in artikel 52: "de politieke macht bij het volk berust," moeten verkiezingen gezien worden als het tot uiting brengen van die soevereine wil door het volk.

Verkiezingen zijn een vitaal onderdeel van een werkbare democratie en het verkiezingsproces dient daarom eerlijk en transparant te zijn, zodat elke kiezer op de kiezerslijst voorkomt en in alle vrijheid – met gegarandeerde geheimhouding – zijn/haar stem kan uitbrengen.

Suriname staat tot nu toe bekend om eerlijk gehouden verkiezingen, een predicaat dat gehandhaafd dient te worden. Maar democratie vereist permanente waakzaamheid, niet alleen van de verkiezingsautoriteiten maar ook van de media, van maatschappelijke organisaties en van alle burgers. Wij zullen samen moeten waken voor vrije, geheime, eerlijke en transparante verkiezingen.

A. Politieke Partijen

Het Comité Christelijke Kerken (CCK) en de Interreligieuze Raad in Suriname (IRIS) willen in dit verband, vanuit hun religieuze inspiratie, een bijzonder beroep doen op de politieke partijen die – actief dan wel passief – aan de verkiezingen deelnemen en op de politieke leiders, die de politieke podia en de media de komende weken zullen betreden om:

1. Respect op te brengen voor het verlangen van het volk naar integer leiderschap, gericht op welzijn, groei en ontwikkeling.
2. Zich toe te leggen op:
 - het respecteren van principes van rechtvaardigheid;
 - het bevorderen van een harmonische samenleving;

- eerlijkheid en openheid in toespraken en onderlinge discussies;
- het geven van het goede voorbeeld en het ontwikkelen van een gedragslijn die inspirerend werkt op vooral jongeren van onze samenleving;
- het formuleren van constructieve ideeën en plannen voor de toekomst van ons land, waarbij politieke, economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling wordt gegarandeerd.

3. Zich te onthouden van:

- het direct dan wel indirect aanzetten tot etnische en religieuze verdeeldheid, inclusief het gebruik van denigrerende verwijzingen naar etnische en/of religieuze kenmerken van tegenstanders en medeburgers;
- het maken van negatieve toespelingen op kenmerken van het persoonlijk leven van politieke tegenstanders;
- het verkondigen van onwaarheden, het uiten van valse beschuldigingen en het doen van loze beloften;
- het toebrengen van directe en indirecte materiële en immateriële schade aan politieke tegenstanders;
- Het doelbewust maken en verspreiden van geruchten en *fake news*.

B. Burgers en kiezers

Voorts willen het CCK en de IRIS vanuit hun principes tegelijkertijd een beroep doen op de gehele samenleving, maar met name op de burgers en heel specifiek op de kiezers, om:

1. politieke partijen en politieke leiders, zoals zij zich via de media en op massabijeenkomsten uiten, te beoordelen naar en te toetsen op deze criteria van integer leiderschap;
2. zichzelf in het dagelijks leven te laten leiden door principes van integriteit, eerlijkheid en solidariteit;
3. respect voor zichzelf en voor het verkiezingsproces te tonen en zich niet te laten corrumperen door het accepteren van gunsten en geschenken die de bedoeling hebben om het stemgedrag te beïnvloeden;
4. de partijen rechtvaardig te beoordelen naar hun partijprogramma.

In het bijzonder willen het CCK en de IRIS nadrukkelijk een dringend beroep doen op burgers en kiezers om zich te onthouden van het verspreiden van geruchten en het aanzetten tot haat en verdeeldheid binnen onze vreedzame samenleving.

C. De media

Het CCK en de IRIS doen verder een beroep op de leiding en eigenaren van mediabedrijven en op journalisten van radio, televisie, krant en internet, maar ook degenen die berichten op social media plaatsen, om:

1. zich bewust te zijn van de verantwoordelijke rol die zij spelen bij het beïnvloeden van de publieke opinie;
2. dat zij de principes van hoor en wederhoor, objectiviteit en neutraliteit in de verslaggeving rondom politieke bijeenkomsten steeds in acht nemen;
3. dat er evenveel aandacht is voor de verschillende deelnemende partijen aan de verkiezingen en dat er absoluut geen plaats is voor selectieve rapportage van activiteiten, feiten en gebeurtenissen. Dit geldt ook voor de overheidsmedia;
4. dat de berichten gericht zijn op de inhoudelijke boodschap van elke partij en hun partijprogramma's en dat zij zich niet laat afleiden door emotionele en niet terzake doende 'podiumtaal'.

Tenslotte dient door alle actoren rekening te worden gehouden met gevoeligheden binnen de multiculturele en multireligieuze samenleving die Suriname is om te garanderen dat rust en harmonie in ons land, zowel in de aanloop tot als na afloop van de verkiezingen ongeacht de uitslag, wordt gewaarborgd.

Wij, ondergetekenden, aanvaarden deze gedragscode en beloven die te eerbiedigen.

Paramaribo, 12 maart 2025

Het Comité Christelijke Kerken:

Rooms-Katholiek Bisdom Paramaribo
Evangelische Broedergemeente Suriname
Evangelisch Lutherse Kerk in Suriname
Hervormde Kerk in Suriname
Leger des Heils

De Interreligieuze Raad in Suriname:

Rooms-Katholiek Bisdom Paramaribo
Sanatan Dharm Maha Sabha Suriname
Arya Dewaker
Madjlies Moeslimien Suriname
Surinaamse Islamitische Vereniging
Israëlitische Gemeente in Suriname